

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z języka polskiego dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów
organizowany przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty
w województwie kujawsko-pomorskim
w roku szkolnym 2018/2019**

Etap wojewódzki - 9 marca 2019 roku

Kod ucznia: _____

Wynik: _____/70

gimnazjum

Instrukcja dla ucznia

Zanim przystąpisz do rozwiązywania testu, przeczytaj uważnie poniższą instrukcję.

1. Wpisz w wyznaczonym miejscu powyżej swój kod ustalony przez Komisję Konkursową. Nie wpisuj swojego imienia i nazwiska.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy twój arkusz testowy jest kompletny. Niniejszy arkusz testowy składa się z 14 stron i zawiera 22 zadania. Jeśli zauważysz jakiegokolwiek braki lub błędy w druku, zgłoś je natychmiast Komisji Konkursowej.
3. Przeczytaj uważnie i ze zrozumieniem polecenia i wskazówki do każdego zadania.
4. Odpowiedzi zapisuj długopisem z czarnym lub niebieskim tuszem.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. W zadaniach wielokrotnego wyboru poprawne odpowiedzi zaznaczaj zgodnie z poleceniem.
6. Nie używaj korektora. Jeżeli pomylisz się, błędną odpowiedź otocz kółkiem i ponownie udziel poprawnej odpowiedzi. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały zaznaczone lub wpisane zgodnie z poleceniem i umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
7. Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów, którą można uzyskać.
8. Na ostatniej stronie testu znajdziesz miejsce na brudnopis. **Brudnopis nie podlega ocenie.**
9. Pracuj samodzielnie.
10. Nie wolno wносить telefonów komórkowych na konkurs.
11. Całkowity czas na wykonanie testu pisemnego wynosi **90 minut**.

Zadanie 1. (0-2)

Jaki to styl?

a) *Wszystko stygnie: zupka z muszek na wieczornej rosie,
Sześć komarów nadziejących w konwaliowym sosie,
Motyl z różną, przyprawiony gęstym cieniem z lasku,
A na deser - tort z wietrzyka w księżycowym blasku.*

.....

b) *Widzenie Izajasza, syna Amosowego, które widział nad Judą i nad Jeruzalemem, za dni Ozeasza, Joatama, Achaza, i Ezechijasza, królów Judzkich.
Słuchajcie niebios, a ty ziemię przyjmij w uszy swe! Albowiem Pan mówi: Synówem wychował i wywyższył; ale oni odstąpili odemnie.
Zna wół gospodarza swego, i osieł żłób pana swego; ale Izrael mię nie zna, lud mój nie rozumiewa.*

.....

c) *Wydaje się, że można tu widzieć realizację konstrukcji z tzw. rodzajnikiem prepozytywnym, który de facto jest wariantem kombinatorycznym postpozytywnego rodzajnika określonego, tj. sui generis ruchomym wyznacznikiem referencji*

.....

Zadanie 2. (0-4)

Ten, kto korzysta ze szkolnej biblioteki, powinien pamiętać, aby książki wracały do niej w wyznaczonym terminie, ponieważ inni uczniowie czekają na lektury.

Dokonaj analizy składniowej podanego zdania. W tym celu:

- a. podkreśl wszystkie orzeczenia
- b. ponumeruj zdania składowe
- c. sporządź wykres zdania
- d. określ relacje pomiędzy poszczególnymi zdaniami.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3. (0-2)

Od słowa *dom* utwórz wyrazy pokrewne zgodnie ze wskazaniami w tabeli.

zdrobnienie	
zgrubienie	
przymiotnik	
imiesłów przymiotnikowy bierny	
bezokolicznik	
rzeczownik odczasownikowy	
rzeczownik określający potocznie domowe spotkanie towarzyskie	

Zadanie 4. (0-2)

Wstaw brakujące litery.

- a) uni...ona pro...ba
- b) ...ądny wra...eń
- c) doj...ałe je...yny
- d) ...art a...gański
- e) szwe...ki st...ł

Zadanie 5. (0-3)

Od nazwy miejscowości Dukla utwórz następujące wyrazy:

przymiotnik	
nazwę mieszkańca miejscowości	
nazwę mieszkanki miejscowości	
nazwę mieszkańców	

Zadanie 6. (0-2)

Połącz wyrazy z pierwszej kolumny z wyrazami z drugiej kolumny w taki sposób, aby utworzyły one wyraz złożony. Określ typ wyrazu złożonego. Pamiętaj o poprawnym zapisie utworzonych wyrazów.

1	2	Wyraz złożony	Typ wyrazu złożonego
gwiazda	statek		
młody	oko		
widmo	zbiór		
mgnienie	pan		

Zadanie 7. (0-4)

Przeczytaj podaną definicję, a następnie wykonaj polecenia.

Wyrażenie *ogarniać coś* ma kilka znaczeń.

ogarniać – otoczyć, ująć w ramiona; objąć spojrzeniem; opanować myślowo, pamięciowo; otoczyć, okrążyć, zawładnąć czymś; objąć zasięgiem; pot. doprowadzić do porządku.

Podręczny słownik języka polskiego, Warszawa 1999

Zastosuj podane wyrażenie w czterech zdaniach tak, aby w każdym z nich miało ono inne znaczenie. Przy każdym zdaniu wybierz jedno spośród podanych znaczeń i wpisz je do tabeli.

Zdanie	Słownikowe znaczenie wyrażenia <i>ogarniać coś</i>

Zadanie 8. (0-3)

Przeredaguj podany tekst mówiony, zastępując kolokwializmy i regionalizmy wyrazami z polszczyzny ogólnej. Co zyskał, a co stracił podany tekst?

Wrzasnął do mnie:

-Czaisz to, brachu? Ogarnąłem w końcu te zadanka i problem z bani. Kupiłem sobie za to trzy szneki z glancem i tutkę krówek. Przygnałem do chaty i zauważyłem, że z komórki wyszła starsza i zakluczyła ją. A mnie się ta miejscówka podoba bardzo.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Juliusz Słowacki *Balladyna*

Zadanie 9. (0-2)

Jaki problem wprowadza do *Balladyny* wątek miłości Filona do nieżyjącej już Aliny? Uzasadnij swój sąd.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (0-2)

Jakie wspólne elementy dostrzegasz w dramacie *Balladyna* Juliusza Słowackiego i znanych ci balladach Adama Mickiewicza? Podaj trzy przykłady.

1.	
2.	
3.	

Joanna Siedlecka *Pan od poezji*

Zadanie 11. (0-2)

Marek Radziwon o tekście Joanny Siedleckiej napisał, że jest to *żywa* wypowiedź. Wskaż dwa elementy, które *ożywiają* tę biograficzną opowieść.

1.	
2.	

Zadanie 12. (0-1)

Który spośród wymienionych poniżej wierszy Herberta zraził do niego większość literacko-artystycznego środowiska?

- a) *Tolerancja.*
- b) *Powrót Pana Cogito.*
- c) *Chodasiewicz.*
- d) *Rozważania o problemie narodu.*

Stanisław Lem *Opowieści o pilocie Pirxie*

Zadanie 13. (0-3)

Jakie problemy przedstawione w utworze Stanisława Lema *Opowieść o pilocie Pirxie* są aktualne do dziś?

Podaj trzy i uzasadnij ich aktualność, odnosząc się do przeczytanego utworu i /lub własnych przemyśleń.

	Problem	Uzasadnienie stanowiska
1.		
2.		
3.		

Zadanie 14. (0-1)

Pirx, główny bohater i narrator opowiadań Stanisława Lema, przeszedł kolejne szczeble w hierarchii zawodowej. Poprawnie zapisano je w punkcie:

- a. adept, pilot, starszy pilot, nawigator.
- b. kadet, pomocnik pilota, pilot, starszy pilot.
- c. kadet, pilot, nawigator, komandor.
- d. adept, pilot, młodszy komandor, komandor.

Andrzej Stasiuk *Dukla*

Zadanie 15. (0-1)

Określ prawdziwość poniższych informacji. Wybierz P, informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa. Wstaw znak x w odpowiednią rubrykę.

Lp.	Zdanie	Prawda	Fałsz
1.	Dukla to nazwa miejscowości niedaleko Warszawy.		
2.	Podczas pobytu w Dukli bohater mieszkał u wujostwa.		
3.	Do Dukli bohater dojeżdżał koleją.		
4.	Bohater opowiada o rakach z wyschniętego potoku, które zostały zabrane i przygotowano z nich wyśmienitą zupę.		
5.	Dukla to miejsce, do którego bohater wracał wielokrotnie.		

Zadanie 16. (0-3)

Podaj trzy cechy reportażu, które można zaobserwować w *Dukli* Andrzeja Stasiuka. Każdą cechę uzasadnij, odwołując się do utworu.

Lp.	Cecha reportażu	Odwołanie do utworu
1.		
2.		
3.		

Bolesław Leśmian *Topielec*

Przeczytaj wiersz *Topielec* z tomu *Łąka* i wykonaj zadania.

Zadanie 17. (0-2)

Dokonaj analizy słowotwórczej wskazanych wyrazów. Odczytaj ich znaczenie w kontekście wiersza.

A on biegł wybrzeżami coraz innych światów,
Odczłowieczając duszę i oddech wśród kwiatów,
Aż zabrnął w takich jagód rozdzwonione dzbany,
W taką zamroczył paproci, w takich cisz kurhany,
W taki bezświat zarośli, w taki bezbrzask głuchy,
W takich szumów ostatnie kędyś zawieruchy,
Że leży oto martwy w stu wiosen bezdeni,
Cienisty, jak bór w borze, — topielec zieleni.

Neologizm	Analiza słowotwórcza	Znaczenie
bezświat		
bezbrzask		

Jerzy Szaniawski *Adwokat i róże*

Zadanie 18. (0-2)

Jakie funkcje pełnią w dramacie Jerzego Szaniawskiego didaskalia? Podaj dwie i uzasadnij swą odpowiedź, odwołując się do dramatu.

	Funkcja	Odwołanie do dramatu
1.		
2.		

Zadanie 19. (0-1)

Postaci Roku 2019 uhonorowane przez Sejm RP to:

- A. Stanisław Moniuszko, Tadeusz Borowski, Anna Kamińska.
- B. Bohaterowie Września 1939 roku, Jan Kasprowicz, ks. Piotr Skarga.
- C. Stanisław Moniuszko, Gustaw Herling-Grudziński, Anna Walentynowicz.
- D. Bolesław Chrobry, Kazimierz Wielki, Zygmunt Stary.

Zadanie 20. (0-1)

Uzupełnij zdanie.

W roku 2018 laureatem Nagrody Literackiej Nike został ..... za książkę
.....

Zadanie 21. (0-1)

W 2018 roku pod patronatem Prezydenta RP odbyło się Narodowe Czytanie (tytuł utworu)
..... , którego autorem jest (imię i nazwisko) .....

Zadanie 22.

Wypowiedź pisemna (0-26)

Wybierz jeden temat i zredaguj go w formie rozprawki. Samodzielnie sformułuj tezę i poprzyj ją właściwymi argumentami ze wskazanych utworów.

1. *Natura pełna jest nieskończonych rzeczy, niedostępnych doświadczeniu.* W jaki sposób pisarze ukazują tajemnice natury? Omów zagadnienie, odwołując się do *Pana Tadeusza* A. Mickiewicza, *Ballady* J. Słowackiego i innego tekstu literackiego.

2. Serdeczny, drwiący, dobroduszny, złośliwy śmiech. W jakich funkcjach pisarze wykorzystują komizm? Omów zagadnienie, odwołując się do utworów *Adwokat i róże* J. Szaniawskiego, *Kwiat kalafiora* M. Musierowicz i *Pana Tadeusza* A. Mickiewicza.

Twoja praca nie powinna być krótsza niż 40 linijek. Podkreśl wybrany temat.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(minimalna/wymagana objętość)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Brudnopis

Wypełnia wojewódzka komisja konkursowa

Liczba uzyskanych punktów...../70

Uczeń .....
imię i nazwisko

uzyskał tytuł laureata /nie uzyskał tytułu laureata*

.....
podpis przewodniczącego wojewódzkiej komisji konkursowej

* *niepotrzebne skreślić*